

Főoldal>Jogi lépések indítása>Hol és hogyan?>Hogyan lehet bírósághoz fordulni?

Hogyan lehet bírósághoz fordulni?

Románia

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

Annak a személynek, aki egy másik személlyel szemben követelést kíván érvényesíteni, annál a bíróságnál kell benyújtania keresetét, amely az ügy tekintetében illetékességgel rendelkezik. Jogszabályban kifejezetten meghatározott esetben az ügy csak akkor kerülhet a bíróság elé, ha sor került előzetes eljárásra. Az előzetes eljárás lefolytatásának igazolását csatolni kell a kérelemhez.

A vitában részt vevő fél a vitarendezés alternatív módját is választhatja.

A bírósági eljárást közvetítés előzheti meg. A bírósági eljárások során az igazságügyi hatóságok kötelesek értesíteni a feleket a közvetítés lehetőségéről és annak előnyeiről.

Közvetítésre a biztosítási, fogyasztóvédelmi, családjogi, szakmai felelősségbiztosítási, munkaügyi és az 50 000 RON-t nem meghaladó értékű ügyekben kerülhet sor, kivéve azokat az ügyeket, amelyekben a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása érdekében jogerős bírósági ítéletet kézbesítettek, a cégnyilvántartással kapcsolatos intézkedéseket és azokat az ügyeket, amelyekben a felek a polgári perrendtartás 1.014–1.025 vagy 1.026–1.033. cikke szerinti eljárást választanak (fizetési meghagyások vagy kis értékű ügyek).

A vitában részt vevő felek választottbírósági eljárást is indíthatnak, amely magánjellegű alternatív vitarendezési módszer. A cselekvőképes személyek hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a vitát választottbírósági eljárásban rendezzék, kivéve a családi állapotra, személyek cselekvőképességére, öröklésre, családi kapcsolatokra és a felek által nem elidegeníthető jogokra vonatkozó vitákat.

2 Van határideje a perindításnak?

A pénzbeli követelésekre jogszabály ellenkező rendelkezésének hiányában elévülési idő vonatkozik. A jogszabályban kifejezetten meghatározott esetekben más keresetekre is – tárgyuaktól függetlenül – vonatkozik elévülési idő (a polgári törvénykönyv 2501. cikke).

Az általános elévülési idő a polgári törvénykönyv 2517. cikke szerint három év.

A versenyjogi rendelkezések megsértésén alapuló kártérítési keresetekről, valamint a 21/1996. versenyjogi törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló 39 /2017. sürgősségi kormányrendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében a polgári perrendtartás 2.517. cikkétől eltérően a kártérítési kereset beterjesztésének joga öt év után elévül.

A polgári törvénykönyv külön elévülési időt állapít meg egyes ügyek tekintetében, például:

tíz év az elévülési idő azon dologi jogok tekintetében, amelyeket jogszabály nem minősít elévülhetetlennek, vagy amelyekre nem vonatkozik más elévülési idő; a személynek kínzással, barbár cselekményekkel, vagy adott esetben kiskorúaknak vagy saját maguk védelmére vagy a szándékuk kifejezésére képtelen személyeknek erőszakkal vagy szexuális zaklatással okozott vagyoni/nem vagyoni károokra irányuló kártérítés; a környezetben okozott károokra irányuló kártérítés;

két éves elévülési idő vonatkozik a biztosítási viszonyból származó jogokra; a közvetítőknek a közvetítői megállapodásban nyújtott szolgáltatásaikért járó díjak megfizetésére irányuló keresetekre;

egy éves elévülési idő vonatkozik az olyan előadásokra eladott jegyek visszafizetésére, amelyek megtartása elmaradt; vendéglátók vagy szállodai szolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokra; a professzorok, tanárok, mesterek és művészek órabérére, napi vagy havi megtartott óráira; orvosok, bábák, ápolók és gyógyszerek hívásaira, eljárásaira vagy általuk adott gyógyszerekre; a kiskereskedőkre az értékesített áru és a kiszállított áru tekintetében; a kézművesekre a munkadíjuk tekintetében; az ügyvédekre az ügyfeleikkel szemben, a díjak és költségek tekintetében; a közjegyzőkre és bírósági végrehajtókra a tevékenységükért járó összegek kifizetése tekintetében; a mérnökökre, építészekre, képesített gazdákra, könyvvizsgálókra és más önálló vállalkozókra a nekik járó összegek megfizetése tekintetében; az áruk szárazföldi, vízi vagy légi szállítására vonatkozó megállapodásból származó jogokra a szállítóval szemben.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

A határon átnyúló elemekkel rendelkező vitákra vonatkozó joghatósági szabályokat a *polgári perrendtartás* nemzetközi polgári eljárásokról szóló VII. könyve tartalmazza. E könyv rendelkezései azonban csak akkor alkalmazandók a határon átnyúló magánjogi eljárásokra, ha olyan nemzetközi egyezmény, amelynek Románia is a tagja, az uniós jog vagy külön jogszabály nem rendelkezik másként.

A joghatóságra vonatkozó ügyek tekintetében a polgári perrendtartás többek között az alábbiakra állapít meg szabályokat: az alperes lakóhelyére vagy székhelyére alapított joghatóság, a joghatóság önkéntes kiterjesztése a román bíróságok tekintetében, a joghatósági kikötésekre vonatkozó megállapodások, választottbírósági eljárási kivételek, a forum necessitatis, belső joghatóság, perfüggőség és az ehhez kapcsolódó nemzetközi keresetek, kizárólagos személyes joghatóság, vagyoni keresetekre vonatkozó kizárólagos joghatóság, vagy a román bíróságok joghatóságának előnyben részesítése (a polgári perrendtartás 1066. és azt követő cikkei).

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Az illetékesség az új polgári perrendtartás 107. és azt követő cikkeiben szereplő általános szabály (az alperes lakóhelye/székhelye), vagylagos szabály (származás, tartás, szállítási szerződés, biztosítási megállapodás, idegen váltó, csekk, saját váltó, ajánlati biztosíték, fogyasztók, a szerződésen kívüli károkozásra vonatkozó jog szerinti polgári jogi felelősség) vagy kizárólagos szabály (ingatlan, öröklés, gazdasági társaságok, fogyasztókkal szembeni eljárások) szerint alakul.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

A bíróságok eljárás tárgya szerinti hatáskörét az új polgári perrendtartás 94. és azt követő cikkei szabályozzák, és az az ügy jellegétől és a vitatott összegtől függ.

Első fokon eljáró bíróságnak a *polgári törvénykönyv* szerint a járásbíróságok hatásköre kiterjed a felügyeleti jogra és családjogra; a családi állapot nyilvántartásokba való bejegyzésére irányuló kérelmekre; a több emeletes épületek, lakóházak, különböző személyek tulajdonában álló terek nyilvántartásba vételére és a lakástulajdonosok szövetségének más természetes vagy jogi személyekkel kapcsolatos jogviszonyára vonatkozó kérelmekre; a kilakoltatási kérelmekre; a közös falakra és árkokra, az épületek közti területekre és növényzetre, szolgalmi jogokra, terhekre, vagy a tulajdonjog egyéb korlátaira vonatkozó kérelmekre; a határmódosításra és a határkijelölésre vonatkozó kérelmekre; a birtokvédelmi kérelmekre; az olyan cselekvési vagy tartózkodási

kötelezettségekre vonatkozó kérelmekre, amelyek értéke nem fejezhető ki pénzben; a bírósági felosztásra vonatkozó kérelmekre, azok értékétől függetlenül; az egyéb, pénzben kifejezhető értékű kérelmekre, amelyek értéke 200 000 RON vagy annál alacsonyabb, függetlenül a felek jogképességétől.

Első fokon eljáró bíróságként a törvényszékek tárgyalnak minden olyan kérelmet, amelyet jogszabály nem utal más bíróság hatáskörébe, és minden olyan kérelmet, amely jogszabály szerint a hatáskörükbe tartozik.

Első fokon eljáró bíróságként a fellebbviteli bíróságok tárgyalnak minden olyan kérelmet, amely közigazgatási vagy adójogi vitára vonatkozik, és minden olyan kérelmet, amely jogszabály szerint a hatáskörükbe tartozik.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A felek személyesen vagy képviselő útján is benyújthatják keresetüket, és e kérvényt alapulhat jogszabályon, megállapodáson vagy bírósági döntésen.

Azokat a természetes személyeket, akik nem cselekvőképeseek, jogi képviselőnek kell képviselnie. A feleket az általuk jogszabályban meghatározott módon választott képviselő is képviselheti, kivéve, ha a jogszabály kifejezetten kimondja a bíróságon való személyes megjelenés kötelezettségét.

Első fokon és fellebbezési eljárásokban a természetes személyeket ügyvéd vagy más meghatalmazott képviselheti. Amennyiben nem ügyvéd jár el képviselőként, a meghatalmazott mind a bizonyítási, mind az álláspontok előadására nyitva álló szakaszban csak eljárási kifogásokra irányuló nyilatkozatokat tehet, az ügy érdemére vonatkozó nyilatkozatokat csak ügyvéd közvetítésével teheti meg. A kérelmek elkészítése, a fellebbezés megalapozása, valamint a fellebbezés benyújtása és tárgyalása során a természetes személyeket a semmisség terhe mellett csak ügyvéd képviselheti és csak ügyvéd nyújthat számukra segítséget.

A jogi személyeket a bíróságok előtt megállapodás alapján csak jogi tanácsadó vagy ügyvéd képviselheti. A kérelmek elkészítése, a fellebbezés megalapozása, valamint a fellebbezés benyújtása és tárgyalása során a jogi személyeket a semmisség terhe mellett csak ügyvéd vagy jogi tanácsadó segítheti és képviselheti adott esetben. A fenti rendelkezések megfelelően vonatkoznak az egyesületekre, gazdasági társaságokra vagy más, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

A kérelmeket nyilvántartásba veszik, és a bélyegzőnyomat elhelyezésével konkrét időpontot rendelnek hozzájuk. A nyilvántartásba vételt követően a kérelmet és annak kíséző dokumentumait adott esetben a bírósághoz való benyújtásuk módjának bizonyítékaival együtt a bíróság elnökének vagy az általa kijelölt személynek kell átadni, aki azonnal intézkedik bírósági tanács jogszabályban meghatározott véletlenszerű kijelöléséről (a polgári perrendtartás 199. cikke).

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Az igazságszolgáltatás szervezetéről szóló 304/2004. sz. törvény 12. cikkének (5) bekezdése szerint a kérelmeket és az eljárási dokumentumokat kizárólag román nyelven lehet benyújtani. A kérelmeket írásban kell elkészíteni. Az új polgári perrendtartás 194. cikke kimondja, hogy a személyesen vagy képviselő útján postai, csomagküldő, fax szolgáltatással, szkennelt és e-mail-ben elküldött vagy elektronikus dokumentumként benyújtott kérelmeket nyilvántartásba kell venni és azokhoz a bélyegzőnyomat elhelyezésével konkrét időpontot kell rendelni.

Az új polgári perrendtartás 225. cikke szerint, ha a meghallgatandó felek valamelyike nem beszél románul, a bíróságnak jogi fordítót kell alkalmaznia. Amennyiben a felek ehhez hozzájárulnak, a bíró vagy a bírósági titkár is eljárhat fordítóként. Ha jogi fordító jelenléte nem biztosítható, olyan jó hírnevű személy fordítása is alkalmazható, aki beszéli a szóban forgó nyelvet. Amennyiben a személy néma, siket, siketnéma vagy bármely más okból nem tudja magát kifejezni, a kommunikációt írásban kell lefolytatni. Amennyiben az érintett nem tud írni vagy olvasni, tolmácsot kell alkalmazni. A fordítókra és tolmácsokra a szakértőkre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A polgári perrendtartás nem írja elő a jogi követelések benyújtásának hivatalos formáját. A polgári eljárás általános szabályai határozzák meg néhány polgári jogi követelés (pl. kérelem, védelem, viszontkereset) tartalmát.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A jogi költségek a bírósági illetékbélyegek díjai, az ügyvédek, szakértők és szakmai tapasztalattal rendelkező személyek díjai, a tanúk útiköltségei és napidíjai, az utazási és szállásköltségek, illetve az eljárás helyes lefolytatásához szükséges más költségek. A jogi költségek megtérítését kérő félnek legkésőbb az ügy érdemi tárgyalásának lezárásáig bizonyítania kell a költségeket és azok összegét. A pervesztes félnek – a pernyertes fél kérelmére – meg kell fizetnie a pernyertes fél jogi költségeit. Ha a kérelemnek részben helyt adtak, a bíró megállapítja azt az arányt, amely szerint a feleket a jogi költségek megfizetésére kötelezik. Szükség esetén a bíró elrendelheti a jogi költségek beszámítását. Az az alperes, aki az első tárgyaláson – amelyre a feleket megfelelően beidéztek – elismeri a felperes követelését, nem kötelezhető a jogi költségek megfizetésére, kivéve, ha az eljárás megindítását megelőzően a felperes hivatalos felszólítást küldött az alperesnek, vagy az alperes jogszerűen mulasztott. Ha az ügyben több felperes vagy alperes vesz részt, az eljárásban betöltött szerepüktől vagy a közöttük fennálló jogviszonytól függően egyenlő mértékben, arányosan vagy együttesen kötelezhetők a jogi költségek megfizetésére.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Költségmentességet a polgári ügyekben a költségmentességről szóló, 193/2008. sz. törvénnyel módosított 51/2008. sz. sürgősségi rendelet rendelkezései szerint lehet igényelni. Az új polgári perrendtartás (90. és 91. cikke) rendelkezik a költségmentesség általános szabályairól.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kérelmeket nyilvántartásba veszik, és a bélyegzőnyomat elhelyezésével konkrét időpontot rendelnek hozzájuk. A nyilvántartásba vételt követően a kérelmet és annak kíséző dokumentumait a bíróság elnökének vagy az által kijelölt személynek adják át, akik azonnal intézkednek tanács véletlenszerű kijelöléséről.

A véletlenszerűen kiválasztott tanács ellenőrzi, hogy a kereset megfelel-e a szükséges feltételeknek. Amennyiben a kérelem nem felel meg a követelményeknek, a kérelmezőt írásban értesítik a konkrét hiányosságokról. Az értesítés kézhezvételét követő legfeljebb tíz napon belül a kérelmezőnek be kell nyújtania a kiegészítő információkat vagy meg kell tennie a szükséges változtatásokat, ellenkező esetben a kérelmet elutasítják. Amennyiben a kiegészítő információ benyújtására vagy a kérelem módosítására vonatkozó követeléseknek a kérelmező nem tesz időben eleget, a bíróság elrendeli a kérelem tanácsban meghozott meghallgatási jegyzőkönyv általi elutasítását.

Ha a bíró megállapítja, hogy a kérelem minden jogi feltételnek eleget tesz, határozatban elrendeli annak megküldését az alperes számára.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

Az ügyre vonatkozó részletes információt a bíróságok titkárságától vagy adott esetben azok <https://portal.just.ro/> weboldaláról lehet beszerezni.

A bíróság csak akkor dönthet a kérelemről, ha a feleket beidéztek vagy azok a bíróság előtt személyesen vagy képviselő útján megjelentek. A bíróság elhalasztja a döntéshozatalt és elrendeli a fél beidézését, ha megállapítja, hogy a távolmaradó felet nem a jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelően, a semmisség terhe mellett idézték. Az idézések és az eljárási dokumentumok kézbesítése hivatalból történik.

Ha a bíró megállapítja, hogy a kérelem minden jogi feltételnek eleget tesz, határozatban elrendeli annak megküldését az alperes számára, akit tájékoztatnak azon kötelezettségéről, hogy meghatározott jogkövetkezmények terhe mellett a kérelem kézhezvételétől számított huszonöt napon belül nyújtsa be védekezését. A védekezést megküldik a felperesnek, aki a kézbesítéstől számított tíz napon belül köteles válaszolni arra, az alperes pedig az ügy irataiba való betekintéssel ismerheti meg a választ. A bíró a védekezésre adott válasz benyújtásának napjától számított három napon belül határozatban elrendeli az első tárgyalás időpontját, amelyre legfeljebb hatvan nappal a bírósági határozat napját követően kerülhet sor, és elrendeli a felek beidőzését. Ha az alperes határidőn belül nem nyújtja be védekezését vagy a felperes arra határidőn belül nem ad választ, a megfelelő idő elteltét követően a bíró határozatban elrendeli az első tárgyalás időpontját, amelyre legfeljebb hatvan nappal a bírósági határozat napját követően kerülhet sor, és elrendeli a felek beidőzését. Gyorsított eljárásokban a bíró az ügy körülményeitől függően lerövidítheti a fenti határidőket. Amennyiben az alperes külföldön él, a bíró az ügy körülményeitől függően ennél hosszabb észszerű határidőt rendel el.

A kérelmet benyújtó és a tárgyalás időpontját tudomásul vevő felet, valamint a tárgyaláson megjelenő felet e bíróság eljárása során nem kell idézni, mivel vélelmezik, hogy e fél ismeri a további tárgyalások időpontjait. E rendelkezések arra a félre is vonatkoznak, akinek a tárgyalásra való idézést kézbesítették, mivel vélelmezik, hogy ez esetben e fél szintén ismeri az idézésben szereplő tárgyalást követő tárgyalások időpontjait. Az idézésben az is szerepel, hogy az idézés kézbesítését követően az átvételi elismervény alapján az idézett félről vélelmezni kell, hogy ismeri az idézésben szereplő tárgyalást követő tárgyalások időpontjait.

Az első tárgyaláson, amelyre a feleket megfelelően beidézték, a felek meghallgatását követően a bíró az ügy körülményeinek figyelembe vételével meghatározza a hozzávetőlegesen szükséges bizonyítási időszakot annak érdekében, hogy az ítélet meghozatalára megfelelő és kiszámítható időben kerüljön sor.

Utolsó frissítés: 22/09/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.